

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.40.2024.AK
3464125.13657742.11049735
Warszawa, 13-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację pani Posłanki Magdaleny Łośko z dnia 29 października 2024 r. w sprawie dyrektywy Single-Use Plastics (SUP), znak: K10INT5812, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

1. Czy do Ministerstwa Klimatu i Środowiska posiadają informację na temat zwiększającej się ilości praktyk dążących do omijania opłat?

Informacje nt. prób omijania potrzeby pobierania opłat za opakowania jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wpływają do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Najczęściej są to próby sprzedaży opakowań plastikowych z certyfikatem wielorazowości np. w formie informacji o możliwości mycia danego produktu w zmywarce. Takie działania stwarzają pole do nadużyć, dlatego MKiŚ bezwzględnie przeciwstawia się takim praktykom. W związku z tym, że ustawodawstwo nie przewiduje potrzeb testów na potwierdzenie możliwości wielokrotnego użycia oraz posiadania certyfikatów dla identyfikacji opakowań wielokrotnego użytku, samo wprowadzenie do obrotu produktu z certyfikatem, bez systemu pozwalającego na jego zwrot i ponowne użycie, będzie wciąż dystrybucją produktów jednorazowego użytku.

Od lutego 2024 r. takie zgłoszenia przekazywane są do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Inspekcji Handlowej i Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Podmioty te są zaangażowane w sprawę i prowadzą działania w jednostkach handlowych, aby minimalizować skale zjawiska. MKiŚ ze swojej strony prowadzi działania informacyjne w tym zakresie. Udzielane są odpowiedzi na pytania przedstawicieli jednostek handlowych, nawiązano współpracę z IH i UOKiK, a GIOŚ wystosował pismo w tej sprawie do Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska aby w przypadku zidentyfikowania nadużyć w zakresie świadomego wprowadzania na rynek produktów jednorazowych jako rozwiązań wielokrotnego użytku, kierując się wiedzą i doświadczeniem, podejmowali działania w zakresie posiadanych kompetencji, celem wyeliminowania niedopuszczalnych przedsięwzięć, naruszających system prawny.

Jednocześnie trwają prace nad aktualizacją zakładki na stronie internetowej MKiŚ dot. produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych (SUP) <https://www.gov.pl/web/klimat/produkty-jednorazowego-uzytku-z-tworzyw-sztucznych-sup> w zakresie uzupełnienia o informacje nt. systemów wielokrotnego użycia produktów.

2. Jaka ilość podmiotów płaci opłatę SUP?

Do pobrania opłaty od użytkownika końcowego nabywającego produkty wymienione w załączniku nr 6 do ustawy będące opakowaniami lub napoje lub żywność pakowane przez tego przedsiębiorcę w te produkty, obowiązany jest przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego, jednostkę handlu hurtowego lub jednostkę gastronomiczną, w których są oferowane te produkty. Tak więc do odprowadzania opłaty SUP pobranych od klientów końcowych, na odrębny rachunek bankowy prowadzony przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce jej pobrania, zobowiązani będą wszyscy przedsiębiorcy, którzy oferują produkty wskazane w załączniku nr 6 do ustawy. Pobieranie tej opłaty prowadzone jest od stycznia 2024 r. – tak więc pierwsze dane na ten temat dostępne będą po zakończeniu roku. Zgodnie z ustawą o odpadach sprawozdania składane są do 15 marca kolejnego roku wobec czego dane te są obecnie niedostępne.

Na podstawie danych z Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) przekazanych przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, które na ten moment dostępne są w systemie można określić *Ilość wydanych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, będących opakowaniami w 2023 r.* w podziale na kubki na napoje: 508 146 076 szt. i pojemniki na żywność: 249 167 356 szt. Należy podkreślić, że dane za 2023 r. mają w chwili obecnej charakter poglądowy i nie powinny być wykorzystywane na potrzeby analiz i opracowań badawczych. W BDO gromadzone są dane niezbędne do raportowania do KE nt. postępów prowadzących do zmniejszenia stosowania danych produktów. Przy czym zauważyć należy, że dane te dotyczą wyłącznie kubków na napoje i pojemników na żywność. Zgodnie z przepisami przywołane w zapytaniu pani Poseł widelce jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objęte są zakazem wprowadzania do obrotu.

3. Czy gromadzone są dane, które pozwalają określić udział w środowisku wskazanego w ustawie plastiku?

Dane niezbędne do przygotowania krajowego sprawozdania do Komisji UE w zakresie określonych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i narzędzi połowowych, są lub będą gromadzone dla obowiązków, które weszły w życie w 2024 r. za pomocą BDO. Na ten moment dostępne są dane za rok 2022, które zostały przekazane KE. Na podstawie danych otrzymanych z analizy IOŚ-BIP raportowano do KE dane nt.:

- masy jednorazowych butelek wprowadzonych do obrotu – 325 717,66 Mg,
- masy zebranych selektywnie w celu recyklingu odpadów będących jednorazowymi butelkami – 325 717,66 Mg,
- masy kubków na napoje jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w tym ich pokrywek i wieczek – 23 737,66 Mg,
- masy pojemników na żywność jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych – 58 797,41 Mg,
- masy zebranych narzędzi połowowych stanowiących odpady – 2,64 Mg.

Dane przedstawione w sprawozdaniu do KE dotyczyły 2022 r. i pozyskane zostały na podstawie analizy, gdyż dane z BDO za ten okres nie były gromadzone.

W przypadku danych za 2023 r. ustawowy termin weryfikacji sprawozdań, na podstawie których przygotowane będzie zestawienie za ww. rok, upływał 30 września br. Zatem przekazane dane mogą w tym przypadku nie obejmować wszystkich zweryfikowanych jeszcze sprawozdań. Ponadto, nie wszystkie podmioty złożyły również do chwili obecnej stosowne korekty do sprawozdań złożonych za 2023 r.

Natomiast w przypadku danych za 2024 r., informuję, że zgodnie z ustawą o odpadach sprawozdania składane są do 15 marca kolejnego roku wobec czego dane te są obecnie niedostępne.

4. Czy planowana jest ocena ustawy na podstawie danych zgromadzonych w trakcie pierwszego roku funkcjonowania?

W ramach raportowania do KE będzie prowadzona analiza gromadzonych danych. Jednak aby analiza była rzetelna potrzebne będą dane z ciągu kilku lat, gdyż na podstawie danych z jednego lub 2 lat nie będzie można zauważyć zależności ani wyciągać wniosków.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/